

2019 - 2023

DOLNÉ OREŠANY

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

E-PRO
OBCE-EPRO.SK

OBSAH

1. ÚVOD	3
1.1. Podstata komunitného plánovania sociálnych služieb	4
1.2. Legislatívne východiská	5
1.3. Hlavné princípy komunitného plánovania.....	6
1.4. Organizačná štruktúra procesu komunitného plánovania	7
1.5. Dokumenty nadväzujúce na tvorbu komunitného plánu.....	8
2. ANALYTICKÁ ČASŤ	15
2.1. Základná charakteristika územia	16
2.2. Sociodemografická analýza	17
2.3. Analýza poskytovateľov sociálnych služieb	26
2.4. Školstvo	27
2.5. Zdravotníctvo	28
2.6. Prieskum verejnej mienky obyvateľov	28
2.7. Zhrnutie analytickej časti	35
2.8. SWOT analýza.....	35
3. STRATEGICKÁ ČASŤ	38
3.1. Stratégia rozvoja sociálnej oblasti	39
4. REALIZAČNÁ ČASŤ	40
4.1. Monitorovanie a hodnotenie	41
5. ZÁVER.....	42
5.1. Zhrnutie dosiahnutých výsledkov.....	43

PRÍHOVOR

Vážení obyvatelia a čitatelia,

práve ste otvorili **Komunitný plán rozvoja sociálnych služieb obce Dolné Orešany**.

Aký to je dokument a prečo by ste si ho mali pozrieť?

Každý z nás sa môže ocitnúť v nepriaznivej životnej situácii, kedy pomoc rodiny nestačí, príp. z nejakých dôvodov nie je možná. Práve v tej chvíli sa ukáže dôležitosť sociálnych služieb a ľudí pracujúcich v tejto oblasti. Komunitný plán je dôležitý obecný materiál, v ktorom nájdete podrobne demografické údaje, poskytované sociálne služby vrátane zariadení, analýza súčasného stavu školstva, zdravotníctva a najmä informácie, aké sociálne služby bude obec **Dolné Orešany** zabezpečovať v nasledujúcich rokoch. Touto cestou by sme sa zároveň radi podakovali všetkým, ktorí sa zúčastnili dotazníkového prieskumu a našli si čas na vyjadrenie svojho názoru.

Veríme, že vďaka komunitnému plánu získejete lepší prehľad o sociálnej situácii v obci **Dolné Orešany** a pokiaľ budete mať námety, čo v dokumente zlepšíť, môžete sa obrátiť na našu samosprávu. Dokument, ktorý Vám predkladáme, by mal slúžiť aj Vám - verejnosti, ktorá má plné právo vyjadriť k nemu svoj názor.

Želáme Vám príjemné chvíle strávené pri tomto materiáli a získavanie nových informácií, ktoré môžu byť užitočné pre skvalitnenie Vášho života a aj Vašich príbuzných.

Juliana Belicová

starostka obce

ÚVOD

Úvodná časť **Komunitného plánu sociálnych služieb obce Dolné Orešany** obsahuje základné informácie o význame, princípoch a legislatívnych východiskách tohto dokumentu. Okrem toho tu sú uvedené informácie o hlavných aktéroch komunitného plánovania a súvisiacich koncepčných dokumentoch na všetkých úrovniach.

1.1 PODSTATA KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Komunitné plánovanie je jedna zo základných metód riadenia rozvojových procesov. Jeho podstatou je získavať a vyhodnocovať názory obyvateľov žijúcich v obci **Dolné Orešany**, vďaka ktorým je možné spracovať podkladové materiály pre rôzne oblasti verejného života. Ide o proces, ktorý pomáha v plánovaní a poskytovaní lepších a kvalitnejších služieb, ktoré budú znamenať skutočný prínos a zmenu v životoch ľudí.

Zmyslom komunitného plánovania je najmä **aktivizácia obyvateľstva** a **skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným a koordinovaným postupom**. Výsledkom komunitného plánovania by mali byť odpovede na otázky typu:

- Aké sociálne služby má obec **Dolné Orešany** zabezpečiť v horizonte 5 rokov?
- Aké sú názory obyvateľov (verejnosti) na sociálnu politiku obce **Dolné Orešany**?
- Aké ohrozené skupiny obyvateľov (hendikepovaní, seniori, marginalizované komunity) a v akom počte žijú v obci **Dolné Orešany**?

Metóda komunitného plánovania je považovaná za dobrý systém začiatku spolupráce a vzniku trvalejších partnerstiev v oblasti poskytovania sociálnych služieb a výrazne **posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie**. Princípy zastupiteľskej demokracie sú podporené najmä v zmysle zapojenia verejnosti do procesu formovania sociálnych služieb. V procese komunitného plánovania možno ako komunitu chápať verejnoscť, čiže všetkých tých, ktorých sa daná oblasť dotýka. Za komunitu možno považovať aj tých, ktorí budú vybrané služby v obci využívať. Ďalej je možné pod komunitou chápať priamo obec **Dolné Orešany**.

Cieľom komunitného plánovania je nájsť primeraný spôsob pomoci skupinám obyvateľov, ktorí sú odkázaní na sociálne služby.

Hlavným nástrojom komunitného plánovania je dokument s názvom Komunitný plán sociálnych služieb, ktorý definuje jednotlivé ciele a konkrétné aktivity, smerujúce k dosiahnutiu dlhodobej vízie rozvoja sociálnych služieb v obci. Jeho úlohou je identifikovať sociálne problémy a zvoliť strategiu ich riešenia so zreteľom na klienta, poskytovateľov služieb, technickej vybavenosti a pod. Výsledkom je strategický dokument, ktorý reflekтуje potreby a záujmy celej komunity. Do jeho tvorby by mala byť zapojená čo najväčšia skupina obyvateľov všetkých kategórií, aby mali všetci možnosť participovať a vyjadriť svoje záujmy. Len takýmto spôsobom sa tento strategický dokument stane plnohodnotným podkladom pre rozvoj sociálnych služieb.

Vo všeobecnosti sa za cieľ komunitného plánovania sociálnych služieb považuje predovšetkým posilňovanie sociálnej súdržnosti. Za ďalší cieľ je možné označiť predchádzanie sociálнемu vylúčeniu a izolácii ohrozených jedincov a skupín.

Posledným, nemenej dôležitým cieľom komunitného plánovania, je opäťovné zaradenie jednotlivcov, ktorí stoja na okraji komunity, do spoločnosti. Títo jedinci v niektorých prípadoch predstavujú hrozbu pre komunitu alebo vyvolávajú strach či neistotu. (PhDr. Helena Woleková, 2004)

1.2 LEGISLATÍVNE VÝCHODISKÁ

Tento dokument je spracovaný podľa **Zákona č. 331/2017 Z.z. o sociálnych službách s účinnosťou od 01. 01. 2018, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.** Podľa tejto novely má komunitný plán obsahovať najmä:

- a. analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, *foriem sociálnych služieb a poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku, vrátane vyhodnotenia finančných podmienok, materiálnych podmienok, priestorových podmienok a personálnych podmienok,*
- b. analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, *foriem sociálnych služieb a cielových skupín v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku, vrátane spôsobu ich zabezpečenia výberom konkrétnych poskytovateľov týchto sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,*
- c. analýzu sociologických údajov, demografických údajov a sociálnej situácie v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cielových skupín, vrátane kvantifikácie potrebnej kapacity týchto služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druchoch zariadení v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
- d. časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb s určením kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, *foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, počtu miest v jednotlivých druchoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu podľa konkrétnych poskytovateľov sociálnych služieb a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity, tak aby boli vytvorené podmienky na zabezpečenie dostupnosti sociálnej služby pre obyvateľov obce a vyššieho územného celku, ktorí sú odkázaní na sociálnu službu, vrátane určenia finančných podmienok, personálnych podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok, ktoré vytvára obec a vyšší územný celok na tvorbu a realizáciu komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb,*
- e. spôsob každoročného vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb,
- f. podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

(Všetky informácie zo Zákona o sociálnych službách sa môžete dočítať tu: [Zákon č. 331/2017 Z.z z 29. novembra 2017, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní \(živnostenský zákon\) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov](#))

Sociálnou problematikou sa okrem toho zaoberá:

- Zákon 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele,
- Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 600/2003 Z. z. o prídatku na dieťa v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov.

Do komunitného plánu obce **Dolné Orešany** boli zapracované všetky relevantné údaje a informácie zo sociálnej oblasti. V dokumente sú použité údaje od obce, poskytovateľov sociálnych služieb, Štatistického úradu SR a ďalších zdrojov.

1.3 HLAVNÉ PRINCÍPY KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA

Vypracovanie komunitného plánu by malo prebiehať podľa nasledujúcich základných princípov, ktoré boli zohľadnené aj pri tvorbe dokumentu pre obec **Dolné Orešany**:

- **Všetci sú si rovní**
 - Potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu. Rovnaký priestor musí byť venovaný názorom všetkých zúčastnených strán.
- **Zapájanie miestneho spoločenstva**
 - Rôzne metódy a formy oslovovalia obyvateľov na spoluprácu. Príležitosť na vyjadrenie svojho názoru by mali dostať všetci obyvatelia obce bez ohľadu na ich sociálne postavenie a ďalšie špecifiká.
- **Hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov**
 - Nesmie sa zabudnúť na spoluprácu s podnikateľmi, ktorí sa už v minulosti angažovali v tejto oblasti, na váhu práce dobrovoľníkov v sociálnych službách, na svojpomocné skupiny, rodinnú starostlivosť, susedskú výpomoc a pod.
- **Práca s informáciami**
 - Je potrebné zabezpečiť rovnaký prístupu k informáciám pre všetkých, ktorí sa zúčastňujú plánovania a odovzdávanie informácií verejnosti. V prípade pravidelného odovzdávania informácií bude možné očakávať relevantné pripomienky a podnety.
- **Priebeh spracovania komunitného plánu je rovnako dôležitý, ako výsledný dokument**
 - Proces komunitného plánovania je založený na vyhľadávaní, zapájaní a diskusiách s rôznymi osobami. Proces umožňuje, aby bol navrhnutý systém sociálnych služieb jedinečný, neopakovateľný a plne zodpovedal miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom.
- **Zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce**
 - Efektívna a dobre fungujúca spolupráca medzi všetkými účastníkmi prináša lepšie výsledky.
- **Kompromis priania a možností**
 - Výsledkom komunitného plánovania je nájdenie kompromisného riešenia medzi tým, čo sa chce a tým, čo je reálne dosiahnuť. Dôležitú rolu nezohrávajú len materiálne, finančné a ľudské zdroje, ale tiež spoločná dohoda, ktorá vymedzuje, kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov komunitného plánu podieľať.

1.4 ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA PROCESU KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA

Pre úspešnosť procesu komunitného plánovania sociálnych služieb je nutné, aby boli do procesu tvorby komunitného plánu zapojené nasledovné 3 skupiny účastníkov:

1. Zadávateľia sociálnych služieb

Ide o účastníkov komunitného plánovania, ktorým zákon ukladá povinnosť zabezpečiť sociálne služby pre obyvateľov územia, ktoré spadá pod jeho správu. V systéme slovenskej verejnej správy sú zabezpečovateľmi sociálnych služieb práve obce a mestá - v prípade tohto komunitného plánu je zabezpečovateľom obec **Dolné Orešany**.

2. Poskytovatelia sociálnych služieb

Poskytovateľmi sociálnych služieb môžu byť všetky nasledovné subjekty, ktoré spĺňajú podmienky stanovené Zákonom č. 331/2017 Z.z. z 29. novembra 2017, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov)

- fyzické osoby,
- podnikateľské subjekty,
- súkromné neziskové organizácie,
- organizácie zriadené obcou,
- organizácie zriadene samosprávnym krajom,
- organizácie zriadené štátom.

Postavenie všetkých poskytovateľských subjektov je v rámci komunitného plánovania rovnaké, t. j. ciele a zábery subjektov majú rovnakú váhu. Jednotliví poskytovatelia sociálnych služieb v obci Dolné Orešany sú uvedení v časti Analýza poskytovateľov sociálnych služieb.

3. Užívateľia sociálnych služieb

Užívateľom sociálnych služieb je každý, kto prijíma pomoc sociálnych služieb. Takisto sú to aj občania, ktorí pomoc sociálnych služieb prijímali v minulosti, alebo ju ešte len budú prijímať. Počas života sa môže stať užívateľom sociálnych služieb každý občan. Zábery a ciele užívateľov majú rovnaké alebo priam prioritné postavenie, ako zábery a ciele zadávateľov a poskytovateľov. V priebehu procesu komunitného plánovania by mal byť kladený dôraz na výber cieľových skupín.

Základnými cieľovými skupinami, pre ktoré by sa mali sociálne služby plánovať sú:

- seniori,
- rodiny s deťmi a mládež,
- nezamestnaní,
- marginalizované menšiny,
- zdravotne (telesne alebo duševne) znevýhodnené osoby a ich rodiny,
- osoby v nepriaznivej sociálnej situácii.

Účastníci procesu komunitného plánovania

1.5 DOKUMENTY NADVÄZUJÚCE NA TVORBU KOMUNITNÉHO PLÁNU

Nadradenými dokumentmi ku Komunitnému plánu sociálnych služieb (KPSS) sú dokumenty na európskej, národnej, regionálnej a lokálnej (obecnej) úrovni. Patria sem zmluvy, dohody a dokumenty, ktoré ovplyvňujú sociálnu politiku členských štátov až po tie, z ktorých vychádza priamo KPSS obce **Dolné Orešany**. Uvedené sú tu z dôvodu, aby si každý čitateľ mohol spraviť prehľad a vedel, aké všetky podporné dokumenty, ustanovujúce základné práva a priority v sociálnej oblasti existujú.

ZOZNAM SÚVISIACICH HLAVNÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné ciele dokumentu
Amsterdamská zmluva	Od r. 1997	Medzinárodná	<p>Ovplyvňuje proces tvorby sociálnej politiky v štátoch EU v nasledovných oblastiach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pracovné a životné podmienky v členských štátoch, v prípade poklesu pod akceptovateľnú úroveň, je EU schopná vynútiť si nápravu. • Znižovanie rodovej nerovnosti – stanovenie rovnakých podmienok pre rovnaký pracovný a spoločenský prístup k mužom a ženám, najmä z hľadiska platového odmeňovania. • Oblast - práca maloletých a ich ochrana pri práci, organizácia pracovného času, hromadné prepúšťanie či povinnosti zamestnávateľa voči zamestnancovi.

ZOZNAM SÚVISIACICH HLAVNÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné ciele dokumentu
			<ul style="list-style-type: none"> Uplatnenie princípu voľného pohybu osôb aj na migrantov v rámci EÚ.
Lisabonská zmluva	Od r. 2000	Medzinárodná	<p>Program na zvýšenie ekonomickej moci vo svete prostredníctvom zvýšenia konkurencieschopnosti EU, ktorý obsahuje nasledujúce priority:</p> <ul style="list-style-type: none"> Znižovanie nezamestnanosti vekovej skupiny 15 - 64 rokov. Oblast sociálnej inklúzie. Zamestnanosť žien (minimálne 60 %). Zamestnanosť starších ľudí – obyvateľov v preddôchodkovom veku 55 - 64 rokov. Starostlivosť o deti prostredníctvom predškolských zariadení.
Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd	Od r. 1950	Medzinárodná	Zaväzuje jednotlivé štáty, aby poskytovali ochranu práv a slobôd jednotlivcom a poskytuje jednotlivcom procesné nástroje na priame uplatnenie takto zaručených práv a slobôd voči štátu prostredníctvom Európskeho súdu pre ľudské práva.
Dohovor o právach dieťaťa	Od r. 1989	Medzinárodná	<p>Upravuje právnu ochranu detí na celom svete, podpísaný vo všetkých krajinách sveta okrem USA a Somálska. Tri základné body:</p> <ul style="list-style-type: none"> Právo participácie na rozhodovaní vo veciach, ktoré sa ich týkajú. Ochrana detí pred akýmkoľvek skutkami, ktoré by mohli porušiť ich práva. Zabezpečenie ochrany práv detí pred ich narušeniami.
Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím	Od r. 2006	Medzinárodná	Jeho cieľom je presadzovať, ochraňovať a zabezpečiť plnohodnotný a rovný výkon ľudských práv a základných slobôd pre všetky osoby so zdravotným postihnutím a podporovať úctu k ich dôstojnosti bez akejkoľvek diskriminácie na základe zdravotného postihnutia.

ZOZNAM SÚVISIACICH HĽAVNÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné ciele dokumentu
Európska sociálna charta	Od r. 1961	Medzinárodná	Obsahuje minimálne sociálne práva, ktoré musia členské štáty Rady Európy (všetky tieto štáty sú zároveň členmi EÚ) implementovať do svojej legislatívy. Ide teda o spoločné minimálne štandardy vo všetkých krajinách EÚ.
Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roku 2014-2020	2014 – 2020	Národná	Obsahuje dva hlavné ciele: <ul style="list-style-type: none"> Zvýšenie miery zamestnanosti vekovej skupiny 20 – 64 rokov na 72 % do roku 2020 (zo 65 % v rokoch 2011 až 2013). Zniženie podielu obyvateľov, ktorí sú ohrození chudobou a sociálnym vylúčením na 17,2 % do roku 2020 (z 20,5 % v roku 2012).
Národný program reforiem	Od r. 2015	Národná	Obsahuje nasledujúce ciele: <ul style="list-style-type: none"> Účinnejšie riešiť dlhodobú nezamestnanosť prostredníctvom poskytovania aktivačných opatrení - druhej šance na vzdelávanie a individuálne prispôsobeného kvalitného odborného vzdelávania. Zvýšenie kapacity verejných služieb zamestnanosti pre správu prípadov. Zlepšenie stimulov v oblasti zamestnanosti žien - zlepšiť poskytovanie zariadení starostlivosti o deti, najmä pre deti do troch rokov. Inklúzia marginalizovanej rómskej menšiny - napr. prostredníctvom inkluzívneho vzdelávania.
Národné priority rozvoja sociálnych služieb	2015 - 2020	Národná	Obsahuje nasledujúce ciele: <ul style="list-style-type: none"> Zabezpečenie realizácie práva občana na poskytovanie sociálnej služby so zohľadnením ľudsko-právneho a nediskriminačného prístupu s dôrazom na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti. Zabezpečovanie dostupnosti sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity.

ZOZNAM SÚVISIACICH HLAVNÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné ciele dokumentu
			<ul style="list-style-type: none"> Zabezpečenie rozvoja sociálnych služieb dostupných pre osoby v segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby. Zabezpečenie dostupnosti komunitných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho člena, odkázaného na pomoc inej osobe pri sebaobsluhe. Deinštitucionalizácia sociálnych služieb. Presadzovanie princípu integrovanej dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti. Zavádzanie systému zabezpečenia a hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb.
Koncepcia rozvoja sociálnych služieb na území Trnavského samosprávneho kraja	2015 - 2020	Regionálna	<p>Medzi priority budovania sociálnych služieb v okrese Trnava boli zaradené:</p> <ul style="list-style-type: none"> služba včasnej starostlivosti, terénna sociálna služba krízovej intervencie, rehabilitačné stredisko, zariadenie podporovaného bývania, prepravná služba, domov na pol ceste, odľahčovacia služba, poskytovanie sociálnej služby v práčovni, prípadne stredisku osobnej hygieny.
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Dolné Orešany	2016 - 2025	Lokálna	<p>V rámci hlavného strategického dokumentu PHSR má obec Dolné Orešany v rámci rozvoja sociálnych služieb definovaný jeden hlavný cieľ s aktivitami, z ktorých vychádzal aj tento komunitný plán:</p> <p>Cieľ 6.1: Dopolniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.</p> <p>Opatrenie 6.1.1: Obyvateľia v dôchodkovom veku</p> <p>Aktivity:</p>

ZOZNAM SÚVISIACICH HĽAVNÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné ciele dokumentu
			<ul style="list-style-type: none"> • Výstavba denného stacionára. • Poskytovanie služieb stravovania pre obyvateľov v dôchodkovom veku. • Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce. • Zriadenie priestorov pre klub seniorov. <p>Opatrenie 6.1.2: Mladé rodiny s deťmi</p> <p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výber vhodnej alternatívnej zriadenia zariadenia. • Podpora mladých rodín s deťmi. • Výstavba nájomných bytov.
Územný plán obce (ÚPN-O) Dolné Orešany	Od r. 2008	Lokálna	<p>V záväznej časti ÚPN-O Dolné Orešany platí pre sociálne služby regulácia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoriť v obci podmienky na starostlivosť o sociálne odkázaných občanov (napr. stravovanie, opatrotateľská služba ...). <p>Pri vymedzovaní nových plôch pre objekty poskytujúce sociálne služby treba rešpektovať zásady a regulatívy ÚPN-O.</p>

ZOZNAM SÚVISIACICH VEDĽAJŠÍCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné východiská dokumentu
Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím	2014 - 2020	Národná	Základným cieľom dokumentu je prostredníctvom definovaných úloh a opatrení zabezpečiť dosahovanie pokroku v oblasti ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím uznaných Dohovorom a pokroku pri ich používaní.
Národný program	2014 – 2020	Národná	Dokument zameraný na podporu ľudských práv starších osôb cestou ich aktivizácie prostredníctvom verejných podporných politík (politiky v oblasti zamestnanosti a

ZOZNAM SÚVISIACICH VEDĽAJŠÍCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné východiská dokumentu
aktívneho starnutia			zamestnateľnosti starších, politiky v oblasti podpory ich celoživotného vzdelávania, občianskych a sociálnych aktivít mimo formálneho trhu práce, podpory ich nezávislosti, dôstojnosti, ekonomickej a sociálnej bezpečnosti, vrátane ochrany pred zlým zaobchádzaním vo všetkých spoločenských sférach a vzťahoch).
Národný akčný plán pre elimináciu a prevenciu násilia na ženách	2014 - 2019	Národná	<p>Obsahuje nasledujúce ciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posilniť právny a inštitucionálny rámec za účelom uznania práv žien a ich ochrane proti všetkým formám násilia proti ženám a zabezpečiť, aby štátne orgány, vrátane súdnych orgánov konajúcich v mene štátu, konali v súlade s týmto záväzkom žien. • Zabezpečiť rýchlu, efektívnu a dostupnú pomoc všetkým ženám, ktoré sú vystavené násiliu alebo hrozbe násilia a to s ohľadom na špecifické potreby, ktoré z ich situácie vyplývajú. • Zabezpečiť kvalitnú a efektívnu pomoc pomocou štandardizovaných postupov pre pomáhajúce profesie a orgány činné v trestnom konaní. • Zabezpečiť rodovo citlivé vzdelávanie všetkých pomáhajúcich profesíí a zainteresovaných subjektov v oblasti prevencie a eliminácie násilia na ženách. • Predchádzať vzniku násilia a akejkoľvek situácii, ktorá prispieva k vzniku a tolerancii násilia. • Vytvoriť dostatočnú poznatkovú bázu o výskyti a rôznych aspektoch násilia na ženách. • Prijať všetky potrebné legislatívne a iné opatrenia na náležité predchádzanie, vyšetrovanie, trestanie a poskytnutie odškodnenia za skutky násilia voči ženám na pracovisku.
Národná stratégia na ochranu detí pre násilím	Od r. 2014	Národná	<p>Obsahuje nasledujúce ciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoriť Národný koordinačný rámec pre riešenie násilia páchaného na deťoch.

ZOZNAM SÚVISIACICH VEDĽAJŠÍCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Hlavné východiská dokumentu
			<ul style="list-style-type: none"> • Zabezpečiť systematické monitorovanie a hodnotenie systémov ochrany detí pred násilím. • Predchádzať inštitucionálnemu a systémovému porušovaniu práv dieťaťa. • Zabezpečiť profesionalitu a kvalitu výkonu politík. • Zvyšovať informovanosť o problematike násilia páchaného na deťoch.
Národná stratégia zamestnanosti	Do roku 2020	Národná	Nadrezortný dokument, ktorý aj s prispením sociálnych partnerov, samospráv a odbornej verejnosti prináša riešenia pre podporu rastu zamestnanosti. Hlavným cieľom stratégie je, okrem dosiahnutia 72 %-nej zamestnanosti, aj zlepšenie životných podmienok pracujúcich ľudí. Okrem toho by mala prispieť k účelnejšiemu využívaniu finančných zdrojov určených na podporu zamestnanosti.
Stratégia SR pre integráciu Rómov	Do roku 2020	Národná	<p>Snaha o integráciu Rómov predovšetkým v štyroch hlavných oblastiach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vzdelanie • zamestnanosť • zdravotná starostlivosť • bývanie

ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť obsahuje informácie o sociálnej stránke obce

Dolné Orešany. Samostatná pozornosť je venovaná demografickej analýze, ktorá obsahuje podrobné výstupy a informácie o štruktúre obyvateľstva. Ďalšie časti sú venované analýze poskytovateľov sociálnych služieb, školstva a zdravotníctva. Zhodnotenie analytickej časti bolo premietnuté do SWOT analýzy, ktorá sumarizuje silné a slabé stránky, ako aj príležitosti a ohrozenia obce.

2.1 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMIA

Obec **Dolné Orešany** leží vo východnej časti západného Slovenska, na severozápad od Trnavy na styku Trnavskej spráovej tabule s východnou päťou Malých Karpát a spadá do Trnavského kraja. Obec sa nachádza v spádovom území mesta Trnava, ktoré je vzdialé od obce približne 15 km. Výmera katastrálneho územia je 17 896 371 m² a obec sa nachádza v priemernej nadmorskej výške 200 m n. m., aktuálne má obec za rok 2017 - 1304 občanov.

Katastrálne územie obce Dolné Orešany obklopujú katastrálne územia obcí:

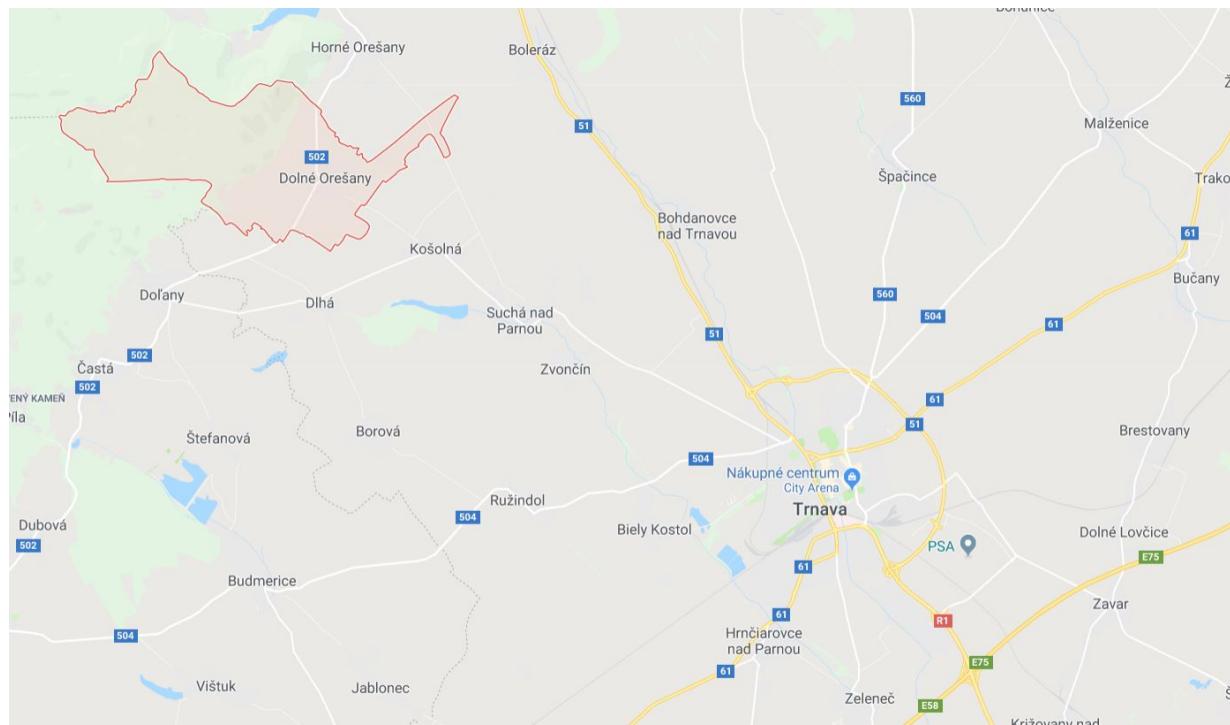
- Dlhá a Košolná z južnej strany,
- Boleráz z východnej strany,
- Horné Orešany zo severnej strany,
- Doľany zo západnej strany.

Poloha obce Dolné Orešany

Zdroj: <https://www.google.com/maps>

Poloha Dolné Orešany - detail

Zdroj: <https://www.google.com/maps>

2.2 SOCIODEMOGRAFICKÁ ANALÝZA

Sociodemografická analýza je zameraná na sumarizáciu údajov o vývoji, štruktúre a začlenení obyvateľstva podľa viacerých ukazovateľov.

2.2.1 DEMOGRAFICKÉ UKAZOVATELE

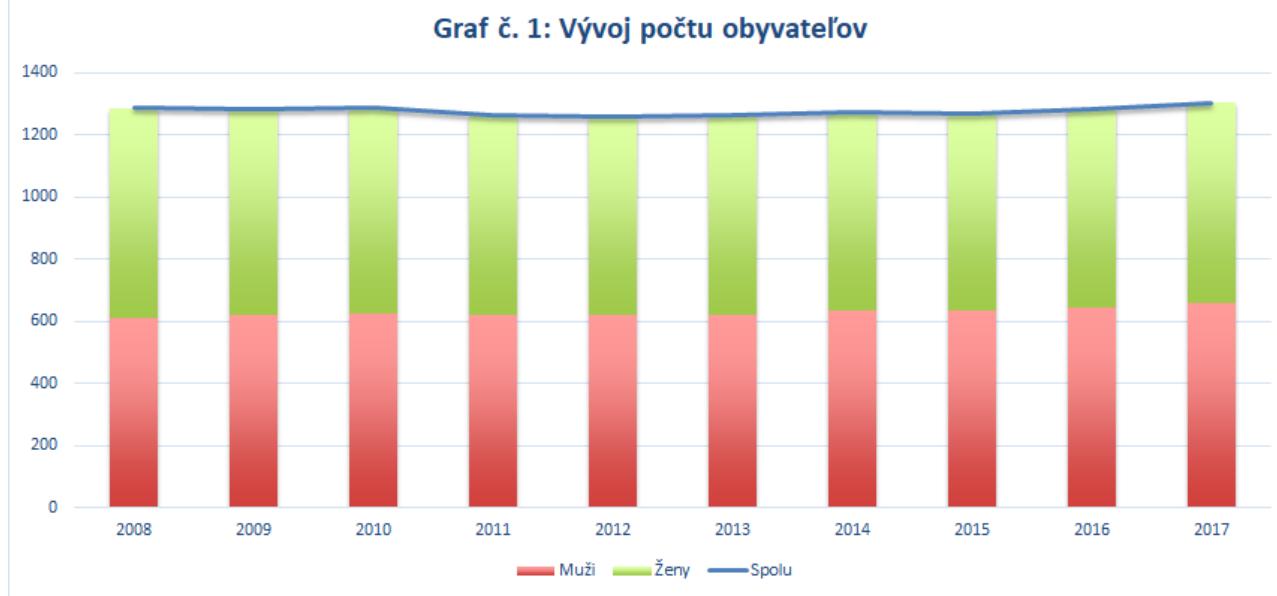
2.2.1.1 VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV

Vývoj počtu obyvateľov v obci **Dolné Orešany** bol sledovaný od roku 2008, kedy bol ich počet presne 1286 (hodnoty sú uvádzané vždy k 31. 12. daného roku). Za celé sledované obdobie bol zaznamenaný postupný **rast obyvateľstva**, rozdiel od roku 2008 po rok 2017 bol zaznamenaný nárast o 18 obyv., (1,4 %).

V grafe je možné vidieť aj pomer medzi mužskou a ženskou populáciou, ktorý bol veľmi vyrovnaný rozdiel medzi kategóriami cca o 19 obyvateľov, skoro za celá sledované obdobie prevažovala ženská populácia. Z tohto pohľadu ide o priaznivý demografický vývoj.

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvateľov

VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV V ROKOCH 2008 AŽ 2017

Rok	Počet obyvateľov
2008	1286
2009	1283
2010	1285
2011	1263
2012	1257
2013	1263
2014	1275
2015	1266
2016	1284
2017	1304

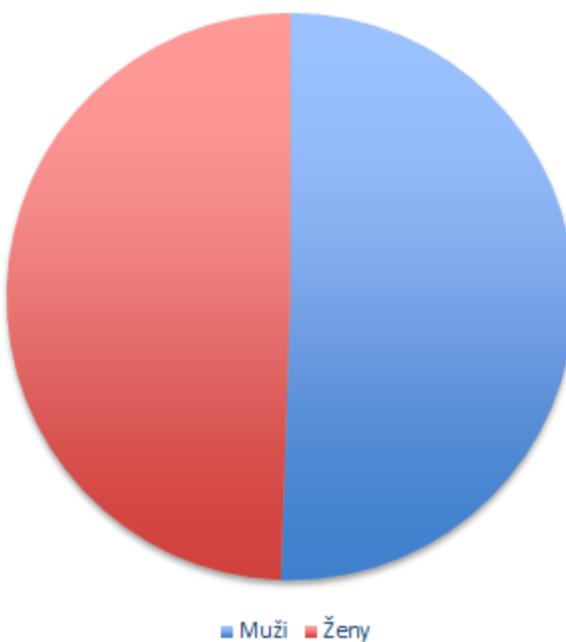
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2017

2.2.1.2 ROZDELENIE OBYVATEĽSTVA PODĽA POHLAVIA

Podľa posledných dostupných údajov mala v obci miernu prevahu mužská populácia, a to v pomere 51,2 % ku 48,8 %.

Graf č. 2: Rozdelenie obyvateľstva podľa pohlavia

ROZDELENIE OBYVATEĽSTVA PODĽA POHLAVIA V ROKU 2017

Pohlavie	Počet obyvateľov
Muži	659
Ženy	645

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2017

2.2.1.3 PRÍRASTOK/ÚBYTOK OBYVATEĽOV

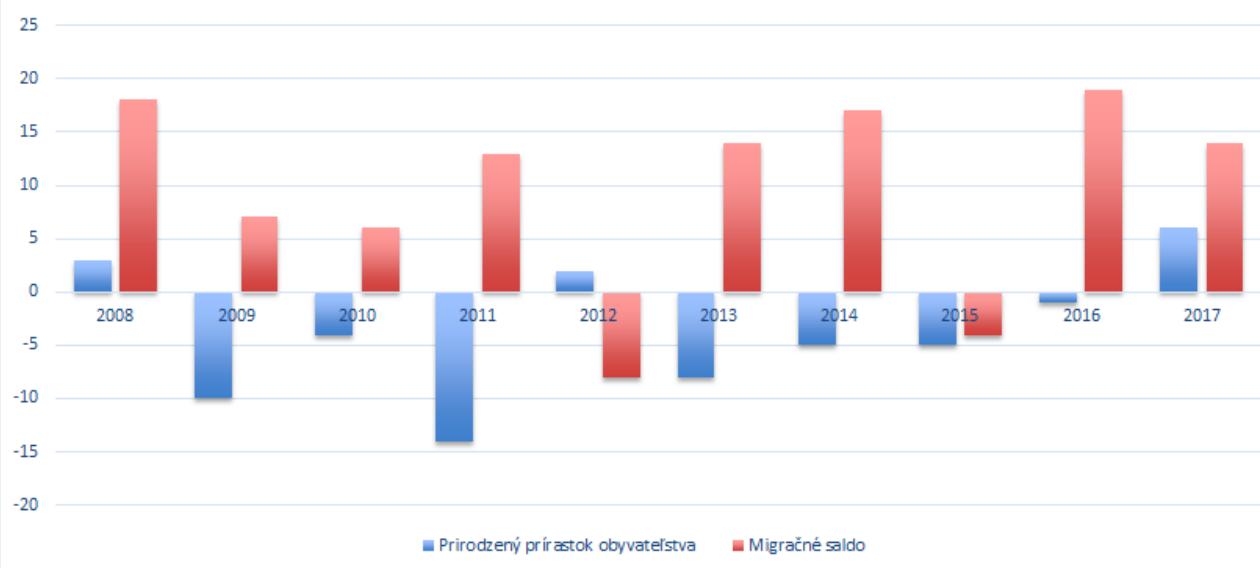
V rámci demografickej analýzy je dôležité sledovať tri základné ukazovatele: prirodzený prírastok/úbytok, migračné saldo a celkový prírastok/úbytok obyvateľov. Tieto údaje boli v obci Dolné Orešany sledované za posledných 10 rokov: 2008 - 2017.

Prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva za jeden kalendárny rok predstavuje rozdiel živonarodených a zomrelých. Z nižšie uvedeného grafu č. 3 vyplýva, že vývoj mal kolísavý charakter, okrem roku 2008, 2012 a 2017 keď bol zaznamenaný nárast obyvateľstva bol v ostatných rokoch zaznamenaný len pokles obyvateľstva. V poslednom sledovanom roku bol nárast o 6 obyvateľov.

Migračné saldo ako ďalší dôležitý ukazovateľ predstavuje počet pristáhovaných/vystáhovaných obyvateľov za jeden kalendárny rok. Migračné saldo malo za celé sledované obdobie pozitívny charakter a len kladné hodnoty okrem rokov 2012 a 2015. V poslednom sledovanom roku 2017 bolo pristáhovaných 14 obyvateľov.

Graf č.3: Prirodzený prírastok/úbytok a migračné saldo

Celkový prírastok je vypočítaný ako súčet prirodzeného prírastku a migračného salda za daný kalendárny rok. Celkový prírastok za celé sledované obdobie mal kolísavý charakter. Najväčšie nárasty obyvateľstva boli zaznamenane v rokoch 2008, 2016 a aj v poslednom sledovanom roku 2017 kedy bol nárast len o 20 obyvateľov (13 mužov; 7 žien). Tieto hodnoty sú spôsobené hlavne migráciou obyvateľstva a odlivom mladých obyvateľov z miest do menších okolitých obcí alebo priamo za prácou, tento trend je aktuálne na celom území Slovenska.

Graf č. 4: Celkový prírastok obyvateľstva

PRÍRASTOK/ÚBYTOK OBYVATEĽOV V ROKOCH 2008 AŽ 2017

Rok	Prirodzený prírastok alebo úbytok	Prírastok alebo úbytok sťahovaním	Celkový prírastok alebo úbytok
2008	3	18	21
2009	-10	7	-3
2010	-4	6	2
2011	-14	13	-1
2012	2	-8	-6
2013	-8	14	6
2014	-5	17	12
2015	-5	-4	-9
2016	-1	19	18
2017	6	14	20

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2017

2.2.1.4 VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV

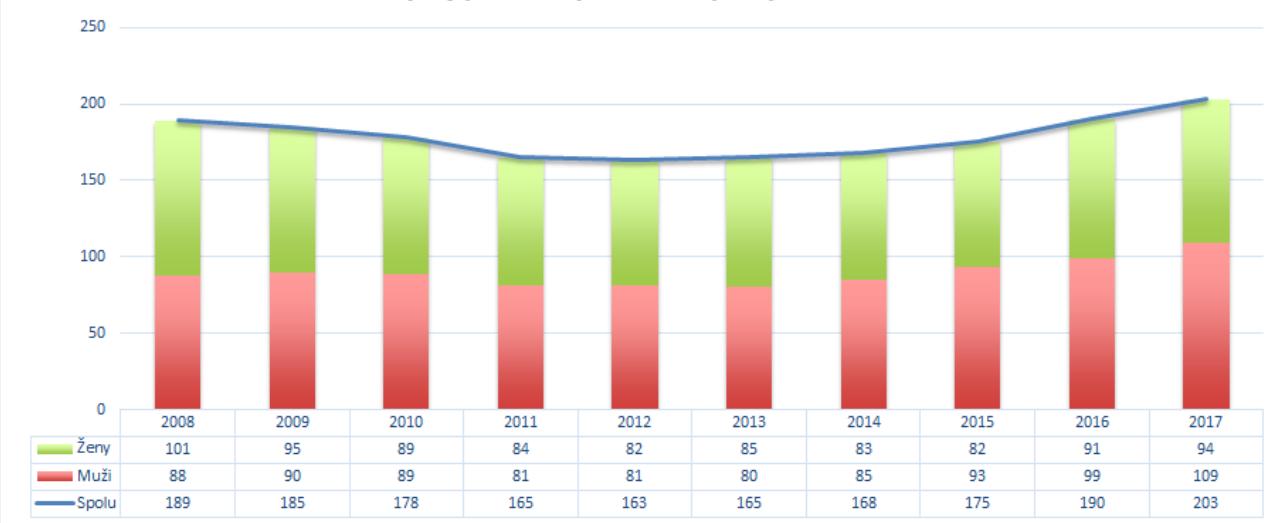
Veková štruktúra obyvateľov bola taktiež sledovaná za posledných 10 rokov (2008 - 2017). Delí sa do 3 základných kategórií:

- **Predprodukčná: 0 - 14 rokov (vrátane)**
- **Produkčná: 15 - 64 rokov**
- **Poprodukčná: 65 a viac rokov**

V predprodukčnej zložke, teda detí do 14 rokov (vrátane) bol zaznamenaný kolísajúci vývoj počas celého sledovaného obdobia (graf č. 5). Minimum v počte detí do 14 rokov bolo v roku 2012 (163 detí), v poslednom sledovanom roku 2017 bol zaznamenaný nárast za celé sledované obdobie len o 14 detí. Vzhľadom na to, že táto zložka populácie je budúcim ekonomicky aktívny obyvateľstvom, je to pozitívna informácia.

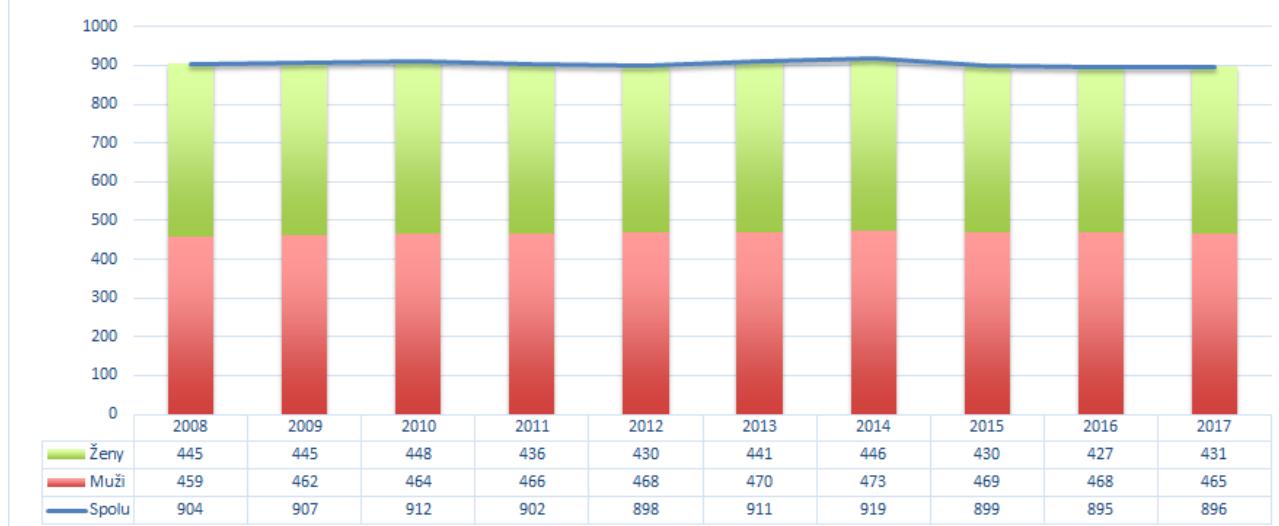

Graf č. 5: Vývoj počtu obyvateľov v predprodukčnom veku

Druhá kategória je najpočetnejšia a tvorí ju ekonomicky aktívne obyvateľstvo (graf č. 6). V tejto kategórii obyvateľov bol zaznamenaný negatívny vývoj. Od začiatku sledovaného obdobia počet obyvateľov v produktívnom veku bol klesajúci a to o 8 obyvateľov.

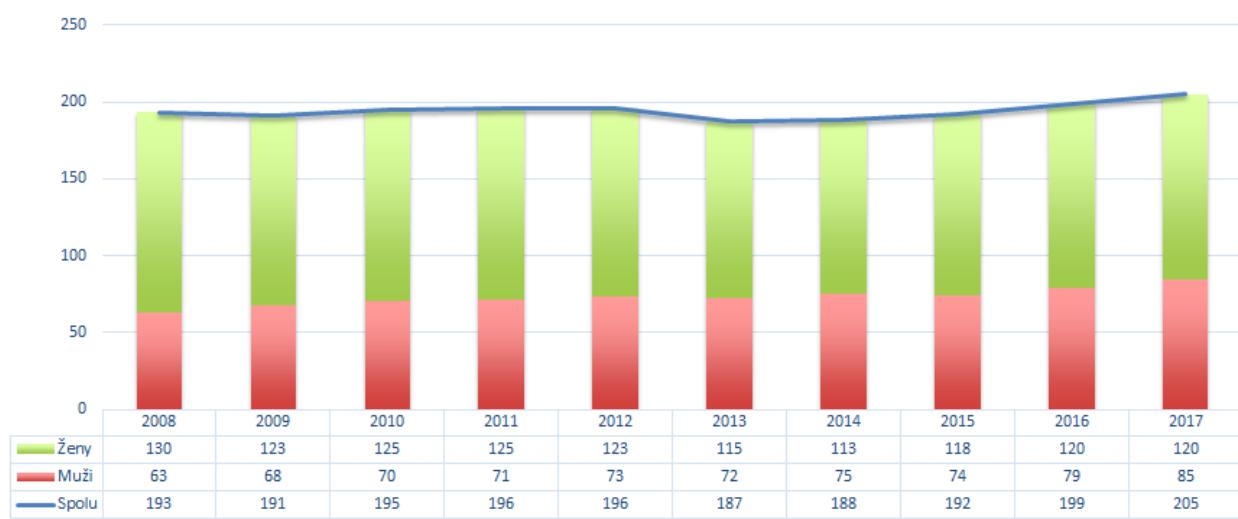
Graf č. 6: Vývoj počtu obyvateľov v produktívnom veku

Do tretej kategórie (obyvatelia v poproduktívnom veku) spadajú seniori a dôchodcovia. V tejto kategórii je možné sledovať celkový kolísajúci nárast (graf č. 7), čo odzrkadluje negatívny vekový vývoj v podobe starnutia populácie. Nejde len o prípad tejto obce, ale tento trend je možné pozorovať na väčšine územia Slovenska a aj celej Európy.

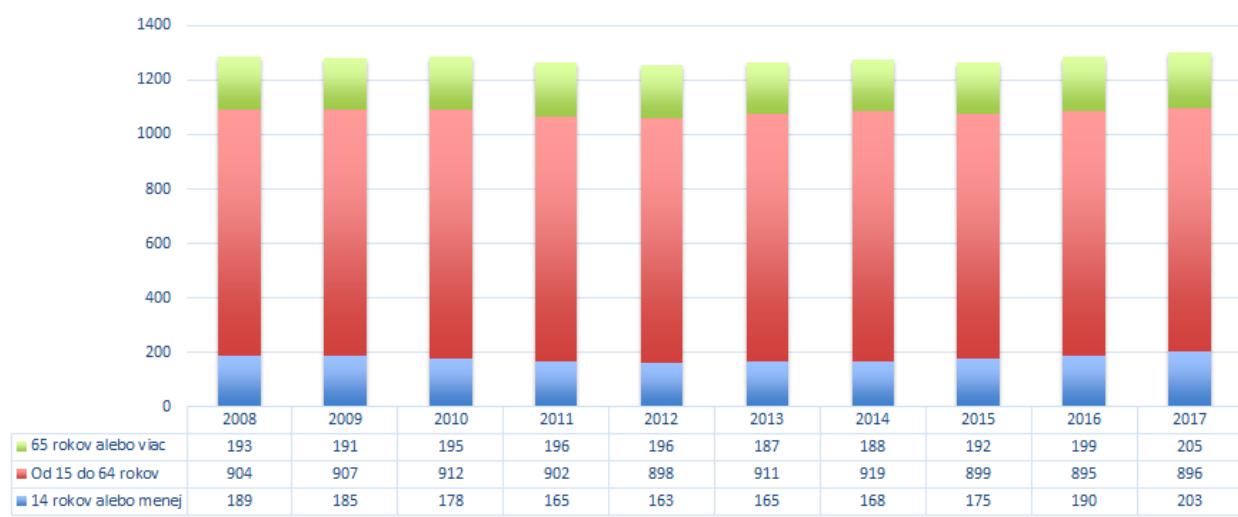

Graf č. 7: Vývoj počtu obyvateľov v poproductívnom veku

V nižšie uvedenej tabuľke a grafe č. 8 je možné vidieť porovnanie počtu obyvateľov v jednotlivých kategóriях.

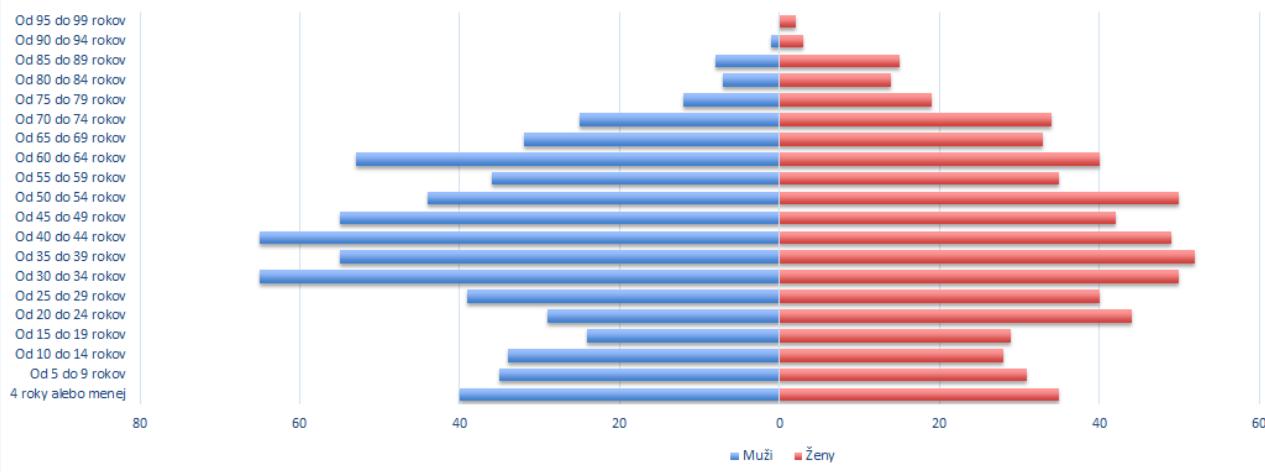
Graf č. 8: Vývoj vekovej štruktúry a ich podiel v 3 hlavných skupinách

V strome života (graf č. 9) je vidieť dôležité demografické ukazovatele pre plánovanie rozvoja sociálnych služieb v území. Trend vývoja týchto skupín poukazuje na to, že je potrebné riešiť sociálne zabezpečenie pre seniorov (65 rokov a viac). Príčinou je pokles pôrodnosti aj keď v tejto obci to nie je tak viditeľné, tento trend je zaznamenaný nielen na Slovensku, ale aj v celej Európe a k tomu predĺžovanie strednej dĺžky života. Celé sa to aj odráža v rodovej nerovnosti pri úmrtí, kde celkovo narastá populácia žien v poproductívnom veku.

Graf č. 9: Podrobný vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva za rok 2017

Tabuľka - Podrobná veková štruktúra

	Muži	Ženy
4 roky alebo menej	40	35
Od 5 do 9 rokov	35	31
Od 10 do 14 rokov	34	28
Od 15 do 19 rokov	24	29
Od 20 do 24 rokov	29	44
Od 25 do 29 rokov	39	40
Od 30 do 34 rokov	65	50
Od 35 do 39 rokov	55	52
Od 40 do 44 rokov	65	49
Od 45 do 49 rokov	55	42
Od 50 do 54 rokov	44	50
Od 55 do 59 rokov	36	35
Od 60 do 64 rokov	53	40
Od 65 do 69 rokov	32	33
Od 70 do 74 rokov	25	34
Od 75 do 79 rokov	12	19
Od 80 do 84 rokov	7	14
Od 85 do 89 rokov	8	15
Od 90 do 94 rokov	1	3
Od 95 do 99 rokov	0	2

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV V ROKU 2017

Pohlavie	Predproduktívna zložka	Produktívna zložka	Poproduktívna zložka
Muži	109	465	85
Ženy	94	431	120

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2017

Údaje potrebné pre komunitné plánovanie sociálnych služieb - obec Dolné Orešany (údaje k 31.12.)

Počet obyvateľov v hmotnej nūdzi	2014	2015	2016	2017
Žiadateľ	17	12	9	6
Partner	2	2	1	1
Nezaopatrené dieťa	3	1	1	0
Zaopatrené dieťa do 25 rokov	0	0	0	0
Dieťa nad 25 rokov	0	0	0	0
Spolu	22	15	11	7

Počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov	2014	2015	2016	2017
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - diéta	12	10	11	10
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - hygiena alebo opotrebovanie	26	28	27	29
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - prevádzka OMV	20	25	25	24
PP na osobnú asistenciu	4	4	4	6
Spolu	62	67	67	69

Počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov	2014	2015	2016	2017
UoZ	52	38	30	20

Počet držiteľov preukazu ŤZP	2014	2015	2016	2017
Preukaz FO s ŤZP	15	18	19	21
Preukaz FO s ŤZP-S	27	31	38	38
Spolu	42	49	57	59

Počet poberateľov a opatrovaných osôb - príspevok na opatruvanie	2014	2015	2016	2017
Počet poberateľov	10	11	10	12

Počet opatrovaných

11

11

10

12

2.3 ANALÝZA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Sociálne služby sú činnosti, ktoré pomáhajú zabezpečiť primerané životné podmienky pre ľudí a prispievajú k uspokojovaniu ich potrieb. Pri ich poskytovaní dochádza k hlbšiemu vzťahu medzi poskytovateľom a občanom, často krát aj k mobilizácii jeho vnútorných rezerv, či k aktívному prístupu pri riešení životnej situácie, v ktorej sa ocitol. Kritériom pri rozhodovaní o poskytnutí konkrétnej sociálnej služby občanovi by mala byť jeho konkrétna potreba a odkázanosť na pomoc druhých. Prostredníctvom metódy komunitného plánovania je možné plánovať obsah a rozsah sociálnych služieb tak, aby zodpovedal špecifickým občanom obce **Dolné Orešany** a potrebám jednotlivých obyvateľov. Význam sociálnej služby nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktorí ju potrebujú, ale hlavne preto, že bez jej pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu.

Zákon č. 448/2008 Z. z. v znení aktuálnej novelizácie uvádza, že sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na poskytnutie pomoci alebo zabezpečenia poskytnutia pomoci fyzickej osobe, rodine, komunité za účelom:

- prevencie vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmierenie nepriaznivej sociálnej situácie,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Sociálna starostlivosť je obyvateľom obce zabezpečená **poskytovaním rôznych sociálnych dávok**, ktoré vypláca ÚPSVaR v Trnave. Obec okrem toho v rámci originálnych samosprávnych kompetencií poskytuje **opatrovateľskú službu** obyvateľom obce. Okrem toho zabezpečuje **dohľad nad nesvojprávnymi občanmi** (spolupráca s okresným súdom), plní **funkciu osobitného príjemcu sociálnych dávok** a poskytuje **pomoc v krízových životných situáciách** (živelná pohroma, rodinná tragédia....).

V obci sa nenachádzajú v súčasnosti žiadne špeciálne komplexné zariadenie, ktoré by sa orientovalo na poskytovanie sociálnych služieb. Tento nedostatok čiastočne kompenzuje blízkosť mesta Trnava a sociálne služby poskytované okolitými obcami.

Zariadenie sociálnej starostlivosti v okolí	Počet	Základná charakteristika
Najbližšia terénna opatovateľská služba sa nachádza v Horných Orešanoch	neurčené	<ul style="list-style-type: none">• Poskytovateľ: obec• Dátum zápisu do CRPSS: 12.04.2010• Cieľová skupina: plnoleté osoby odkázané na pomoc iných fyzických osôb• Rozsah poskytovania služby: neurčitý čas
Zariadenie pre seniorov sv. Ján v Šelpiciach	40 lôžok	<ul style="list-style-type: none">• Bezbariérové a priestranné izby• Domáca a rodinná atmosféra• Prítomnosť odborného a kvalifikovaného tímu zamestnancov• 24-hodinová starostlivosť• Široká ponuka aktivít ako muzikoterapia, relaxačné cvičenia, canisterapia, kognitívne tréningy na pamäť, arteterapia, vychádzky do prírody, prípadná návšteva kostola, organizovanie výletov a spoločenských aktivít, atď.

2.4 ŠKOLSTVO

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. (účinnosť od 1.1. 2002) o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest.

V obci sa nachádza základná škola a materská škola. Materská škola je súčasťou základnej školy.

Materská škola bola v obci zriadená 1. decembra 1952 v budove národnej školy. V roku 1964 vznikla druhá trieda s celodennou prevádzkou a stravovaním. Začiatkom júla 2002 vznikol spojením so základnou školou nový subjekt - ZŠ s MŠ Dolné Orešany v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Dolné Orešany. Materskú školu navštevujú prevažne deti z Dolných Orešian vo veku od 3 do 6 rokov. (Zdroj: <https://skoladoresany.edupage.org/text23/?>)

Z dlhodobého hľadiska sa základná škola v obci Dolné Orešany stretáva s viacerými problémami, ako sú financovanie či nedostatok žiakov. Škola v Dolných Orešanoch prekročila v školskom roku 2016/2017 po viacerých rokoch hranicu 100 žiakov. Triedy sú zariadené moderným nábytkom a viaceré sú vybavené interaktívnymi tabuľami, disponuje počítačovou, tabletovou i jazykovou učebňou. Pri výuke sú využívané moderné vyučovacie

metódy a metódy z alternatívnych modelov vyučovania. Informačné technológie sú využívané vo všetkých oblastiach školského života - používané sú elektronická žiacka knižka i elektronická triedna kniha. (Zdroj: <http://www.dolneoresany.sk/institucie/skola/>)

2.5 ZDRAVOTNÍCTVO

V obci sa nenachádzajú žiadne zdravotnícke zariadenia ani ambulancie, z tohto dôvodu je aj primárna zdravotnícka starostlivosť podmienená dochádzkou do okolitých obcí alebo jadrového mesta Trnava. V priebehu programovacieho obdobia sa predpokladá zriadenie ordinácie praktického lekára pre dospelých. Vo sfére základnej zdravotníckej starostlivosti sa hľadajú nové prístupy optimálnejšieho zabezpečenia služieb ošetrujúceho lekára a zdravotníckych zariadení, uvažuje sa i o možnosti zriadenia súkromných ordinácií, resp. rodinných lekárov. Vytvorenie kvalitnejšej zdravotníckej starostlivosti je podmienené zvýšením úrovne a kapacity zdravotníckych zariadení, všetkých druhov zdravotníckych služieb, kvality a úrovne zdravotníckej techniky a personálneho obsadenia obslužných činností. (Zdroj: PHSR Dolné Orešany)

Služby zdravotnej starostlivosti	Počet	Základná charakteristika
Záchranná zdravotná služba	neurčené	priamo v obci Dolné Orešany
V obci sa nenachádza zdravotnícke stredisko a ani žiadna osobitá ambulancia.	neurčené	<p>Najbližšie zdravotnícke služby:</p> <ul style="list-style-type: none"> Praktický lekár pre dospelých, NZZ Horné Orešany - ordinuje MUDr. Juraj Padúch Praktický lekár pre dospelých, Suchá nad Parnou - ordinuje MUDr. Beáta Janíková Detská ambulancia pre deti a dorast, Suchá nad Parnou - ordinuje MUDr. Lívia Korčeková Gynekologická ambulancia, Smolenice - ordinuje MUDr. Erik Jankovský Očná ambulancia, Smolenice - ordinuje MUDr. Jana Stipanitzová

2.6 PRIESKUM VEREJNEJ MIENKY OBYVATEĽOV

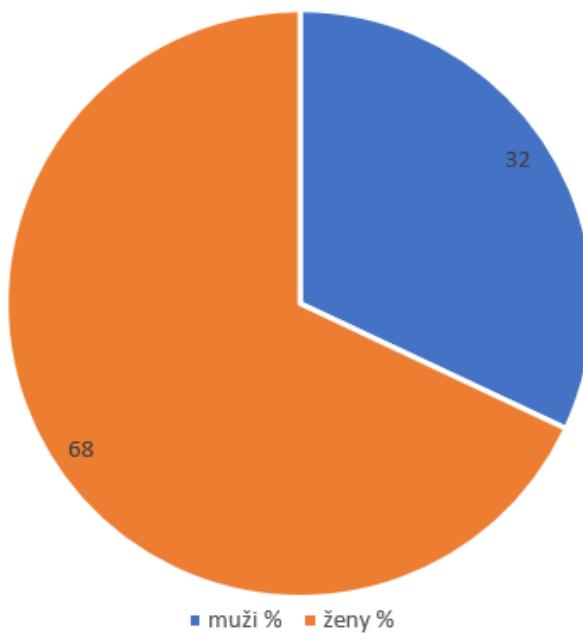
Proces participácie dotknutej verejnosti bol riešený prostredníctvom prieskumu verejnej mienky, ktorý reflekтуje aktuálne potreby obyvateľov. Prieskum bol vykonávaný prostredníctvom on-line dotazníka a tlačeného dotazníka, ktorý bol distribuovaný obyvateľom.

Obyvatelia mali odpovedať na otázky ohľadom súčasného stavu z pohľadu sociálnych služieb v obci a mohli vyjadriť svoj názor na budúcu predstavu smerovania obce. Prieskum obsahoval uzavreté aj otvorené otázky, v rámci ktorých mohli obyvatelia písť vlastné názory.

Prieskumu sa zúčastnilo celkom 25 respondentov starších ako 15 rokov z čoho 32 % tvoria muži a 68 % ženy.

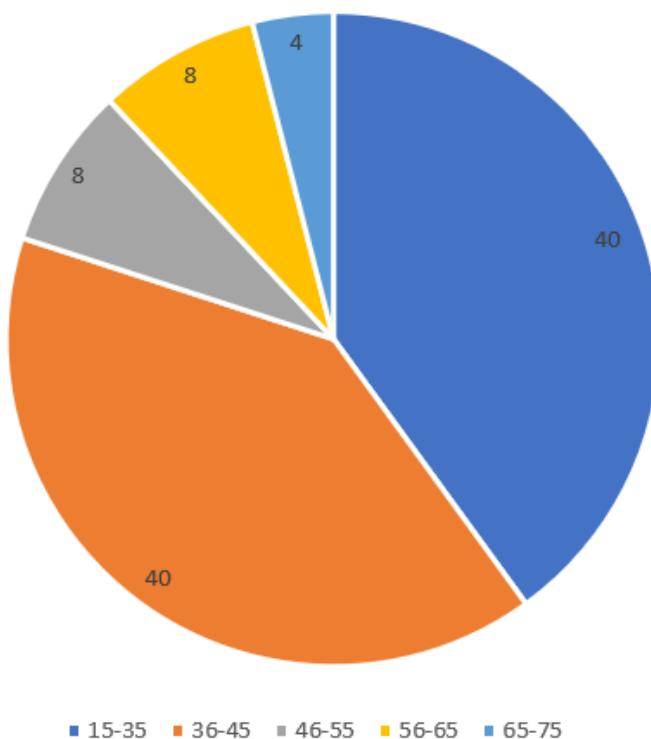
Štruktúra respondentov podľa pohlavia

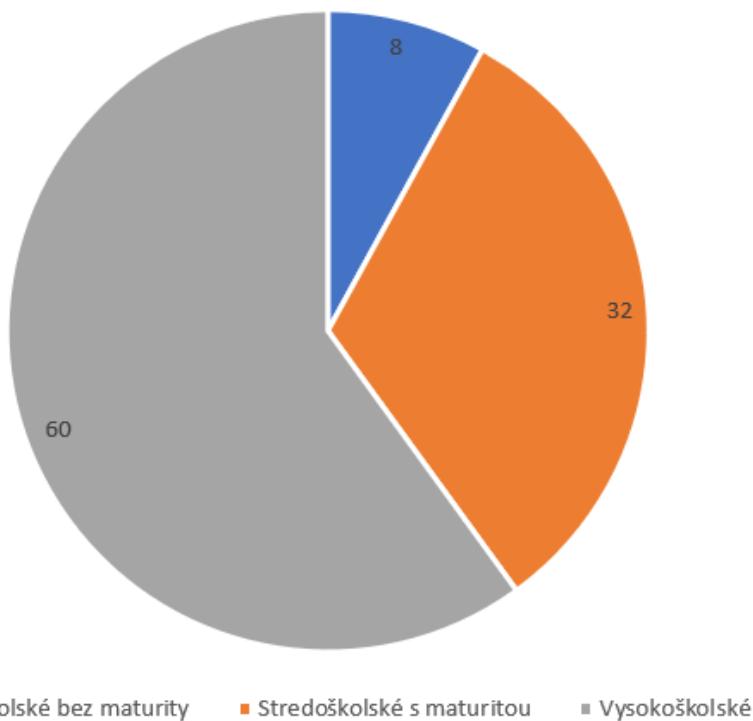
Prieskumu sa zúčastnili osoby vo vekovom rozmedzí od 15 do 75 rokov, pričom boli kategorizovaný do piatich vekových skupín. V prieskume mali najvýraznejšie zastúpenie osoby vo vekových kategóriách od 15 - 35 a 36 - 45 rokov. V oboch vekových kategóriách sa nachádza až 40 % osôb odpovedajúcich na otázky. Vyššie vekové kategórie respondentov 46 - 55 a 56 - 65 sú zastúpené zhodne 8 %. Najmenej, iba 4 % tvoria respondenti vo vekovej kategórii 65 - 75 rokov.

Štruktúra respondentov podľa veku v %

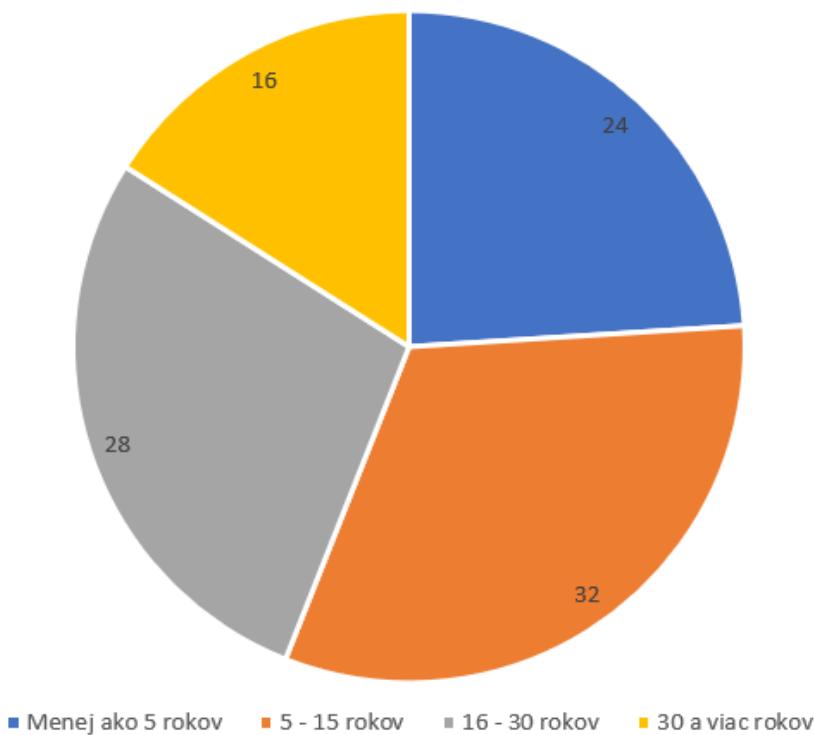
Zväčša sa jednalo o respondentov s úplným stredoškolským alebo vysokoškolským vzdelaním. Do týchto dvoch kategórií spadá až 92 % respondentov.

Štruktúra respondentov podľa vdelania v %

K otázkam sa vyjadrili najmä občania žijúci v obci viac ako 5 rokov. Títo tvoria až 76 % opýtaných. Zvyšok tvoria obyvatelia žijúci v obci menej ako 5 rokov.

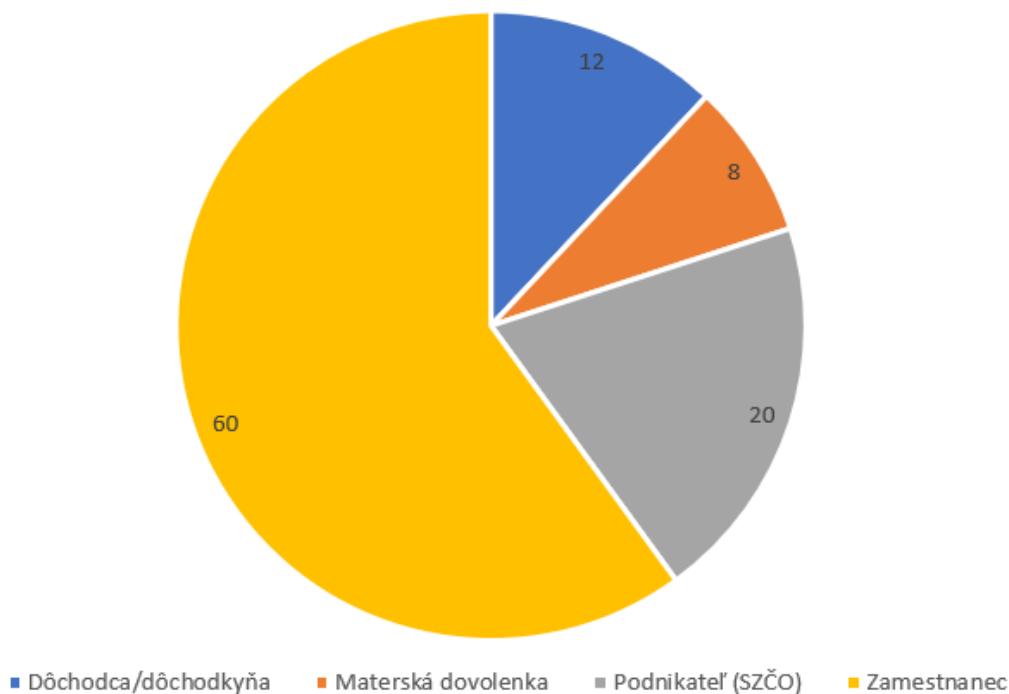
Štruktúra respondentov podľa dĺžky života v obci v %

Z hľadiska sociálneho postavenia boli respondenti kategorizovaní do štyroch skupín. Najviac, až 60 % tvorili zamestnanci, 20 % tvorili podnikatelia (SZČO), 12 % dôchodcovia a najmenej iba 8 % tvorili matky na materskej dovolenke.

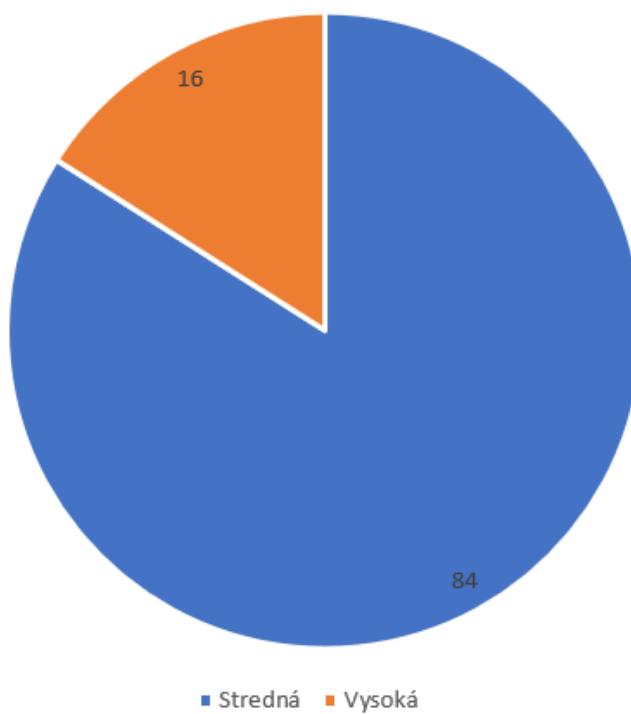

Štruktúra respondentov podľa sociálneho postavenia v %

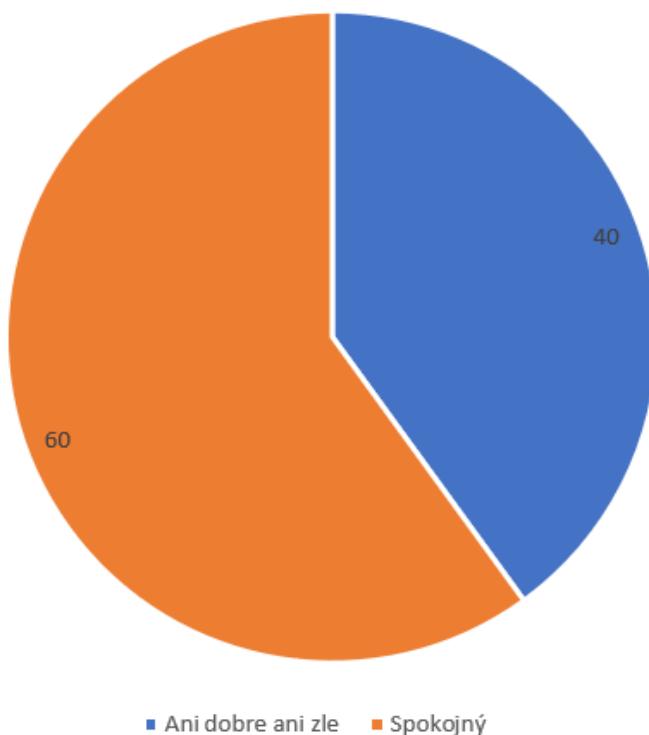
Z hľadiska hodnotenia životnej úrovne domácnosti sa až 84 % respondentov vyjadrilo, že považujú úroveň svojej domácnosti sa strednú a 16 % respondentov ohodnotilo úroveň svojej domácnosti ako vysokú.

Štruktúra domácností respondentov podľa životnej úrovne v %

Na otázku spojenú so spokojnosťou života občanov v obci sa respondenti vyjadrili nasledovne: 60 % respondentov uviedlo, že sú so životom v obci spokojní. Zvyšných 40 % respondentov sa vyjadrilo, že v obci sa nežije ani dobre ani zle.

Spokojnosť so životom v obci v %**Z otvorených otázok boli dôležité najmä nasledujúce 2 otázky****1. Na ktorú oblasť sociálnych služieb by sa mala obec v budúcnosti zameráta?**

Z vyjadrených sa až 53 % obyvateľov zhodlo, že je potrebné zlepšiť oblasť služieb pre seniorov. Takmer 27 % opýtaných sa tiež vyjadrilo, že by bolo vhodné doplniť aj služby pre mládež a rodiny s deťmi. Zvyšné odpovede sa rôznili.

2. Aké sociálne služby vo vašej obci najviac chýbajú?

Pri danej otázke sa 18% opýtaných vyjadrilo, že najviac v obci chýbajú služby pre mládež. Ďalších 36 % opýtaných si myslí, že v obci chýbajú najmä služby pre seniorov. Zvyšných 45 % opýtaných uviedlo rôzne odpovede napr.: všetko alebo lekárske služby.

2.7 ZHRNUTIE ANALYTICKEJ ČASTI

Obec Dolné Orešany leží vo východnej časti západného Slovenska, na severozápad od Trnavy, ktorá je vzdialenosť obce približne 15 km. Výmera katastrálneho územia je 1789,6 ha k 31. 12. 2017 mala obec 1304 obyvateľov.

Zo sociálnych služieb obec ako verejný poskytovateľ v rámci svojich kompetencií zabezpečuje pre svojich obyvateľov opatrovateľskú službu, dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom), plní funkciu osobitného príjemcu sociálnych dávok a poskytuje pomoc v krízových životných situáciach (živelná pohroma, rodinná tragédia....). Prostredníctvom ÚPSVaR v Trnave sú obyvateľom vyplácané rôzne sociálne dávky.

Za celé sledované obdobie rokov 2008 - 2017 bol zaznamenaný postupný rast obyvateľstva, pričom pomer medzi mužmi a ženami bol pomerne vyrovnaný, s miernou prevahou ženskej populácie. Vývoj prirodzeného pohybu obyvateľstva mal kolísavý charakter. Okrem roku 2008, 2012 a 2017, keď bol zaznamenaný nárast obyvateľstva, bol v ostatných sledovaných rokoch zaznamenaný len úbytok. V poslednom sledovanom roku bol nárast o 6 obyvateľov. Migračné saldo malo za celé sledované obdobie pozitívny charakter a len kladné hodnoty okrem rokov 2012 a 2015. V poslednom sledovanom roku 2017 bolo pristáhovaných 14 obyvateľov.

Vo vekovom zložení obyvateľstva sa začína prejavovať starnutie populácie spôsobené nárastom počtu poproductívnej zložky obyvateľstva a poklesom pôrodnosti.

Okrem záchrannej zdravotnej služby sa v obci nenachádzajú žiadne zdravotnícke zariadenie ani individuálne ambulancie. Obyvatelia Dolných Orešian musia za lekárskymi službami dochádzať do okolitých obcí alebo nedalekej Trnavy. V obci je k dispozícii základná infraštruktúra vzdelávacích inštitúcií. Veľkou výhodou obce je najmä jej poloha v blízkosti mesta Trnava a atraktívne prostredie vhodné pre rozvoj cestovného ruchu.

2.8 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza je základným analytickým nástrojom, ktorý slúži na zhodnotenie súčasného stavu riešeného územia.

2.8.1 CELKOVÁ SWOT ANALÝZA

Výsledná SWOT analýza			
Silné stránky		Slabé stránky	
» Narastajúci počet obyvateľov v predprodukívnom veku (detí) v posledných rokoch	8	» Nevyhovujúca zdravotnícka infraštruktúra	7
» Funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok	7	» Absencia denného stacionára alebo iných služieb pre seniorov	5
» Zabezpečenie opatrovateľskej služby	7	» Postupný nárast počtu seniorov	8

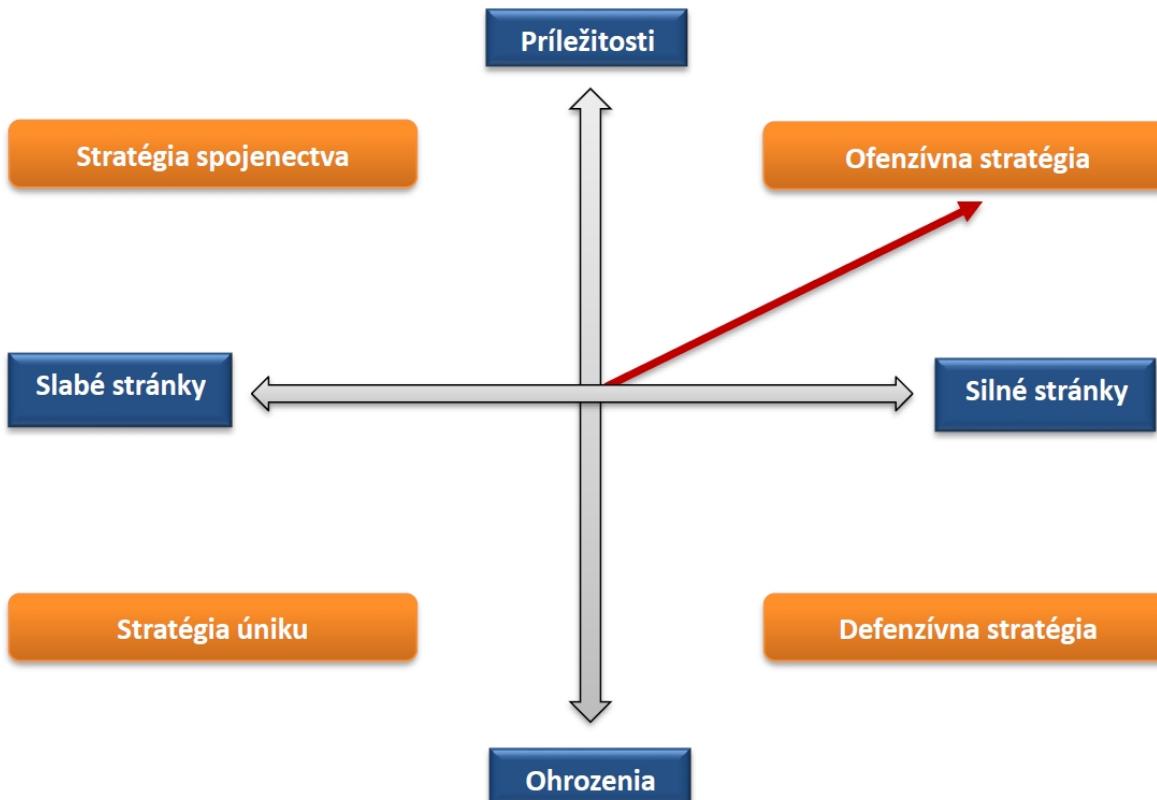

» Pomoc v krízových životných situáciach (živelná pohroma, rodinná tragédia....)	7	
Príležitosti		
» Možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU	7	4
» Možnosť vytvorenia zdravotníckej infraštruktúry	6	7
» Využitie sociálnych služieb zabezpečovaných v Trnave a okolí	7	
Ohrozenia		
» Veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU		
» Narastajúci počet obyvateľov odkázaných na sociálne služby		

2.8.1.1 TYP VÝSLEDNEJ STRATÉGIE

Na základe hodnôt z tejto tabuľky bolo možné určiť typ výslednej stratégie. Zatial čo rozdiel silných a slabých stránok vyšiel $29 - 20 = 9$, rozdiel príležitostí a ohrození bol $20 - 11 = 9$, čo spoločne udáva ofenzívny typ stratégie.

Ide o najatraktívnejší strategický variant. Môže si ho zvolať také riešené územie, v ktorom prevažujú silné stránky nad slabými a príležitosti nad hrozbami. Vzhľadom na výraznú prevahu silných stránok je obec schopná využiť všetky ponúkajúce sa príležitosti. Odporuča sa ofenzívna stratégia z pozície sily.

2.8.2 SWOT analýza - vysvetlenie

SWOT analýza patrí k najčastejšie využívaným analytickým metódam a dá sa vhodne využiť aj pri analyzovaní obce. V rámci SWOT analýzy sú jednotlivé silné a slabé stránky aj príležitosti a ohrozenia kvantifikované (bodované) na stupnici od 0 do 10, aby bolo možné určiť ich dôležitosť. Čím je vyššie číslo, tým je vyššia aj dôležitosť uvedeného aspektu. Tieto hodnoty sú do istej miery subjektívnym pohľadom spracovateľa a zadávateľa (obce). Silné a slabé stránky hodnotia súčasný vnútorný stav obce, príležitosti a ohrozenia vyplývajú skôr z vonkajšieho prostredia a poukazujú na budúce trendy, resp. možný vývoj v budúcnosti. Na základe jednotlivých pridelených bodov v 4 kvadrantoch sa určuje výsledná stratégia. Typ výslednej stratégie je uvedený vyššie.

STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť obsahuje rozvojovú stratégiu sociálnej oblasti, ktorá je jednou z hlavných častí komunitného plánu. Na samotnom vrchu rozvojovej stratégie sa nachádza vízia - uvádza želaný stav, ktorý sa bude obec **Dolné Orešany** snažiť dlhodobo dosahovať. Na víziu nadväzujú jednotlivé ciele, priority, opatrenia a aktivity.

3.1 STRATÉGIA ROZVOJA SOCIÁLNEJ OBLASTI

Strategickým zámerom obce **Dolné Orešany** na programové obdobie 2019 - 2023 v oblasti sociálnych služieb je neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbať o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

3.2 VÍZIA

„Dolné Orešany, obec s dobrým potenciálom pre rozvoj sociálnych služieb.“

3.3 HIERARCHICKÁ ŠTRUKTÚRA

Projektový zámer Monitorovanie Mapa aktivít

CIEĽ 1: ZLEPŠENIE ŽIVOTNEJ ÚROVNE OBYVATEĽOV OBCE

Priorita 1.1: Sociálne služby

Opatrenie 1.1.1: Poskytovanie sociálnych služieb pre seniorov

Aktivita 1.1.1.1: Výstavba denného stacionára

Aktivita 1.1.1.2: Poskytovanie služieb stravovania pre obyvateľov v dôchodkovom veku

Aktivita 1.1.1.3: Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce

Aktivita 1.1.1.4: Zriadenie priestorov pre klub seniorov

Opatrenie 1.1.2: Poskytovanie sociálnych služieb pre mladé rodiny s deťmi

Aktivita 1.1.2.1: Výstavba nájomných bytov

Priorita 1.2: Zdravotnícke služby

Opatrenie 1.2.1: Podpora úrovne poskytovania zdravotnej starostlivosti

Aktivita 1.2.1.1: Výstavba priestorov pre zriadenie zdravotného strediska

Aktivita 1.2.1.2: Zriadenie ambulancií, ktoré by poskytovali základné lekárské služby
(všeobecný lekár, gynekológ, stomatológ...)

3.4 OPIS AKTIVÍT/PROJEKTOVÝCH ZÁMEROV

REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť obsahuje informácie o povinnosti obce v súvislosti s komunitným plánom, ktoré vyplývajú zo **Zákona č.**

448/2008 Z.z. v platnom znení. Okrem toho sú tu uvedené informácie o význame monitorovania a hodnotenia dokumentu a časovom pláne, kedy má byť dokument aktualizovaný.

4.1 MONITOROVANIE A HODNOTENIE

Za realizáciu aktivít definovaných v komunitnom pláne je zodpovedné obecné zastupiteľstvo na čele so starostkou obce. Kompetencie obcí v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurateľy a najmä v oblasti sociálnych služieb.

Proces monitorovania a hodnotenia je dôležitou súčasťou realizácie projektových zámerov (aktivít), ktoré boli zadefinované v rámci rozvojovej stratégie komunitného plánu. Pomáha zistiť, či sa dodržuje stanovený plán a odhaluje príp. chyby a riziká, ktoré môžu nastaviť pri jeho realizácii. Ak sa odhalia počas tohto procesu, nemusia v konečnom dôsledku predstavovať žiadny problém.

Prvé hodnotenie komunitného plánu začína po jeho dokončení a zverejnení na stránke obce Dolné Orešany www.dolneoresany.sk a obecnom úrade, kedy má verejnosť možnosť pripomienkovania dokumentu a zapojenia sa do verejnej diskusie. Po zapracovaní pripomienok verejnosti bol komunitný plán predložený na schválenie obecnému zastupiteľstvu a do 15 dní od schválenie predložený VÚC.

Následne je vhodné vyhodnocovať aktuálny stav poskytovaných sociálnych služieb minimálne raz ročne. Prvýkrát po schválení dokumentu sa odporúča v júli 2020. V rámci monitorovania a hodnotenia súčasného stavu je potrebné sledovať najmä aktuálnu využívanosť jednotlivých poskytovaných služieb, aby mohli byť podľa potreby upravené kapacity, príp. rozšírená sieť aktuálne poskytovaných sociálnych služieb.

ZÁVER

5.1 ZHRNUTIE DOSIAHNUTÝCH VÝSLEDKOV

Po spracovaní a schválení by Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS) určite nemal zostať len papierovým dokumentom, ktorý bude "zapadať prachom" na obecnom úrade.

Spracovanie a schválenie je len prvou etapou, po ktorej začína proces plnenia jednotlivých aktivít. Počas obdobia platnosti dokumentu je dôležité sledovať a vyhodnocovať realizačné procesy, zapracovať do komunitného plánu vývojové zmeny (legislatívne, ekonomické, demografické a iné) v komunite, regióne i celej spoločnosti. Komunitný plán je otvorený dokument, ktorý je potrebné pravidelne vyhodnocovať, prispôsobovať meniacim sa podmienkam, ktoré budú vyplývať z legislatívnych zmien, z potrieb obyvateľstva, z personálneho, materiálno-finančného zabezpečenia a pod. To znamená, že sa môže dopĺňať a aktualizovať o nové aktivity podľa potreby rozvoja sociálnej oblasti, čím sa zabezpečí jeho aktuálnosť a zmysluplnosť.

Obec Dolné Orešany má dokument spracovaný vo webovom portáli E-PRO, ktorý je unikátnym systémom na strategické dokumenty, medzi ktoré KPSS určite patrí.

Obec Dolné Orešany tým dáva jasne najavo, že jej na komunitnom pláne záleží a pristupuje k jeho ďalšiemu využitiu zodpovedne. Vďaka portálu E-PRO bude mať samospráva k dokumentu prístup aj v inej ako klasickej pdf podobe. Po prihlásení do portálu budú môcť vybrané osoby sledovať a priamo aktualizovať tie údaje, ktoré si to budú vyžadovať a E-PRO im pri tom ušetrí množstvo času, ktoré by inak strávili nutnými manuálnymi procesmi (napr. tvorbou monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré E-PRO umožňuje vytvoriť jediným klikom)

Komunitný plán sociálnych služieb obce Dolné Orešany bude zverejnený aj medzi publikovanými dokumentami na stránke www.obce-eapro.sk